

παρατηρώ
και
δημιουργώ

Εικαστικά
Ε' και Στ' τάξη
Δημοτικού

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Απόστολος Ν. Μαγουλιώτης , <i>Εικαστικός, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας</i> Αθανάσιος Τσιπλητάρης , <i>Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών</i>
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Βάος Αντώνιος , <i>Εικαστικός, Λέκτορας Πανεπιστημίου Πάτρας</i> Λαζάρου Σωτηρία , <i>Εικαστικός, Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης</i> Ταντάλου Ελένη , <i>Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης</i>
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Μαρία Ταπίνη* , <i>Εικαστικός, Καθηγήτρια Μέσης Εκπαίδευσης</i>
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Χαρά Οικονομοπούλου , <i>Φιλολόγος</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Γιώργος Σιγάλας , <i>Σύμβουλος Καλλιτεχνικών Μαθημάτων του Π.Ι.</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Μπούντα Ελένη , <i>Δασκάλα, Διδάκτωρ Ιστορίας</i>
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Νίκος Κληρονόμος , <i>Ζωγράφος</i>
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

* Η κα Ταπίνη εικονογράφησε τα έργα των σελίδων 10-11, 36, 46-47, 64-65

Γ΄ Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α: «Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»	
Πράξη με τίτλο:	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ Δημήτριος Γ. Βλάχος Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ <i>Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
	«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»
	Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου Γεώργιος Τύπας <i>Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
	Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου Γεώργιος Οικονόμου <i>Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Απόστολος Ν. Μαγουλιώτης
Αθανάσιος Τσιπλητάρης

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.

**παρατηρώ
και
δημιουργώ**

**Εικαστικά
Ε' και Στ' τάξη
Δημοτικού**

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λίγα λόγια για το βιβλίο

A. ΑΠΛΑ ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Χρώμα

- α. Η φύση «χρωματίζει» 12
- β. Οι καλλιτέχνες διαλέγουν χρώματα..... 13
- γ. Τα περιοδικά ως πηγή των χρωμάτων της παλέτας μας..... 14
- δ. Αναμειγνύοντας λαδοπαστέλ 15

2. Χαρτιά - Χαρτόνια - Ξύλα

- α. Οι καλλιτέχνες δημιουργούν 16
- β. Με χάρτινες ή ξύλινες λουρίδες 17
- γ. Κολλάζ με χαρτιά σχισμένα με το χέρι 18
- δ. Κατασκευές με χοντρά χαρτόνια..... 19
- ε. Παιχνίδια με χαρτόκουτα..... 20
- στ. Κατασκευές με ξύλα 21

3. Ψηφίδες - Ψηφιδωτά

- α. Μια τέχνη μέσα στο χρόνο και τους πολιτισμούς 22
- β. Άμεση μέθοδος κατασκευής ψηφιδωτών 23
- γ. Έμμεση μέθοδος κατασκευής ψηφιδωτών 24
- δ. Ομαδικά ψηφιδωτά έργα 25

4. Σύρμα

- α. Πολλές και διαφορετικές γραμμές 26
- β. Οι καλλιτέχνες δημιουργούν με σύρμα 27
- γ. Περιγράμματα με σύρμα 28
- δ. Συρμάτινοι όγκοι..... 29

5. Πηλός

- α. Μια μέρα στο εργαστήρι του αγγειοπλάστη 30
- β. Η συνθετική μέθοδος - Η τεχνική της προσθετικής 31
- γ. Η συνθετική μέθοδος - Η τεχνική του κορδονιού 32
- δ. Η μέθοδος του καλουπιού - Η τεχνική του πλάστη..... 33

6. Σύνθεση

- α. Η οργάνωση των στοιχείων μέσα στο κάδρο..... 34
- β. Οι καλλιτέχνες συνθέτουν έργα..... 35

B. Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ

1. Ψάρια	
α. Ταξιδεύοντας κάτω από τα κύματα.....	38
β. Στις κυματιστές γραμμές.....	39
2. Έντομα	
α. Πετώντας σ' ένα πάρκο	40
β. Έγιναν γίγαντες;.....	41
3. Περιβάλλον	
α. Το περιβάλλον κι εμείς.....	42
β. Το περιβάλλον στα όνειρά μας.....	43
4. Διατροφικές συνήθειες	
α. Η διατροφή σας.....	44
β. Ενημερώστε ή διαμαρτυρηθείτε.....	45

Γ. ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

1. Γελοιογραφία - Γελοιογράφος	
α. Το γέλιο είναι υγεία.....	48
β. Οι γελοιογραφίες σας.....	49
2. Κόμικς - Σχεδιαστής	
α. Και τώρα Αστερίξ.....	50
β. Τα δικά σας κόμικς.....	51
3. Γράμματα - Σχεδιαστής	
α. Τα κρυμμένα γράμματα και σχήματα.....	52
β. Τα γράμματα διηγούνται ιστορίες.....	53
γ. Στις γκαλερί του δρόμου.....	54
δ. Η διαφήμιση ξεκινά από τη συσκευασία.....	55
4. Μακέτα - Αρχιτέκτονας - Μακετίστας	
α. Τα κτίρια στις γειτονιές του κόσμου.....	56
β. Πριν από το χτίσιμο.....	57
γ. Μακέτες με διάφορα υλικά.....	58
δ. Μακέτες - Σκηνικά.....	59
5. Φωτογραφία - Φωτογράφος	
α. Χαμογελάστε, παρακαλώ!.....	60
β. Φωτογραφίζοντας στιγμές.....	61
γ. Διασκεδάζοντας με τις δυνατότητες του Η/Υ.....	62
δ. Από τη φωτογραφία στο φωτομοντάζ.....	63

Δ. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

1. Ρεαλισμός	
α. Σκηνές της καθημερινής ζωής σας.....	66
β. Οι καλλιτέχνες ζωγραφίζουν σκηνές της καθημερινής ζωής.....	67
γ. Ζωγραφίζοντας απλές καθημερινές σκηνές.....	68
δ. Σκηνές από ένα διαφορετικό κόσμο.....	69

2. Ιμπρεσιονισμός	
α. Παιχνίδια φωτός	70
β. Οι καλλιτέχνες ζωγραφίζουν τα παιχνίδια του φωτός	71
γ. Δημιουργώντας με τα παστέλ.....	72
δ. Δημιουργώντας με νερομπογιές κ.ά.	73
3. Εξπρεσιονισμός	
α. Εκφράζοντας συναισθήματα	74
β. Οι καλλιτέχνες εκφράζουν συναισθήματα	75
γ. Δημιουργώντας εκφραστικές μάσκες.....	76
δ. Ζωγραφίζοντας έντονα συναισθήματα	77
4. Αφαίρεση	
α. Κοιτάζοντας τον κόσμο με άλλη ματιά	78
β. Ο Μοντριάν ζωγραφίζει	79
γ. Δημιουργώντας αφαιρετικά	80
δ. Βλέποντας χρώματα και σχήματα	81
5. Ποπ-Αρτ	
α. Αγαπημένες εικόνες	82
β. Οι καλλιτέχνες δημιουργούν	83
γ. Πλάθοντας <i>αλμυρά</i> και <i>γλυκά</i> γλυπτά	84
δ. Τυπώνοντας με την τεχνική της μεταξοτυπίας	85
6. Μουσείο	
α. Επίσκεψη σε Μουσείο	86
β. Το Μουσείο σάς εμπνέει.....	87

Ε. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Γλωσσάριο	88
Βιβλιογραφία	88
Ευρετήριο	89
Ευχαριστίες	90